

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 479

Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin; Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ile Milli Savunma Komisyonu Raporu
(1/795, 2/64)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/795 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
- Genel Gerekçesi 4
- Madde Gerekçeleri 6

• 2/64 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 9
- Genel Gerekçesi 9
- Madde Gerekçeleri 10
- Metni 11

• Milli Savunma Komisyonu Raporu 12

• Muhalefet Şerhi 17

• Tasarı Metni 19

• Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin 19

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-272-3461

27/6/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milli Savunma Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 28/1/2013 tarihinde kararlaştırılan "Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/795)	
ESAS	Milli Savunma Komisyonu
TALİ	Anayasa Komisyonu Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu İçişleri Komisyonu Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Sözleşmeli erbaş ve er teminine 11 Temmuz 2011 tarihinde başlanmıştır. Dört dönem temin faaliyeti sonucunda 15.000 fiili kadroya karşılık ancak 1207 sözleşmeli erbaş ve er temin edilebilmiştir. 29 yaşına kadar yaklaşık yedi yıl aralıksız İç Güvenlik Bölgesinde görev yapacakları dikkate alındığında, sözleşmeli erbaş ve erler, bölgenin ağır şartları ve görevin zorlukları nedeniyle sistemden ayrılmaya başlamışlardır.

Sözleşmeli erbaş ve er fiili kadrosu 2013 yılı için 24.000, 2014 yılı için ise 33.000 olarak öngörülmüştür. Ancak son dönem temin faaliyetinde sınava katılan personel sayısı 3.038 iken, temin faaliyetinde bu sayı 579'a kadar düşmüştür.

Bölücü terör örgütü ile yapılan mücadele sırasında çatışma, pusu, baskın, yol kesme gibi olaylar sırasında kaybolup akıbeti uzun süre açıklığa kavuşturulamayan, terör örgütü eline geçen veya bir süre örgüt elinde tutulduktan sonra değişik şekillerde serbest kalarak Türk Silahlı Kuvvetlerine geri dönen personelin, hizmet sürelerinin hesaplanmasında ve özlük haklarının ödenmesinde, yasal boşluklardan kaynaklanan bir kısım tereddütler yaşanmaktadır. Bu nedenle ortaya çıkan tereddütlerin giderilerek, personelin ve ailelerinin mağdur olmaması büyük önem arz etmektedir.

Askerlik yükümlülüğünü yerine getirmek için silâh altına alınan vatandaşlarımızı, askerlik hizmeti sırasında meydana gelen bazı ölüm, sakatlanma ve yaralanma olaylarında tazminat ödenememekte, bu durum kendilerinin veya varislerinin mağdur olmalarına neden olmaktadır.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin güncel bir kısım ihtiyaçlarının karşılanması için hazırlanan Tasarı ile;

1. Sözleşmeli erbaş ve erlerin terörle mücadele dışındaki diğer kritik birlik ve görevlere de atanabilmelerine imkân tanınması,

2. En az yedi hizmet yılını tamamlayan sözleşmeli erbaş ve erlerin, belli şartlar altında kamu kurum ve kuruluşlarındaki uygun kadrolara yerleştirilmesi,

3. Terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevlerinden dolayı kaçırılan ya da kaybolan sözleşmeli subay, astsubay, erbaş ve erler ile uzman erbaşların sözleşmelerinin talep şartı aranmaksızın uzatılması,

4. Terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevlerinden dolayı kaçırılan personele yapılacak maaş ödemeleri ile terfi ve özlük işlemlerine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi,

5. Askerlik yükümlülüğünü yerine getirmekte olan yükümlülere, ölüm veya sakatlanması sonucunu doğuran olaylardan dolayı sosyal güvenlik kurumunca maaş bağlanmaması veya nakdi tazminat ödenmemesi şartıyla tazminat ödenmesine imkân tanınması,

6. Erbaş ve erlere yılda otuz günden fazla verilecek izinler ile acemi eğitimi esnasında acil durumlarda verilecek izinlerin, tugay komutanlıkları yerine alay veya eşidi birlik komutanlığı veya kurum amirliği tarafından verilmesi,

7. Fırar, izin veya hava değişimi tecavüzünde olan yükümlülere ait suç dosyalarının, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu paralelinde derhal tanzim edilerek adli makamlara iletilmesi ve bu makamlar tarafından verilecek kararlar üzerine yurt genelinde aranmaları,

8. Askeri okullarda, subaylar yanında başta astsubaylar olmak üzere diğer askeri personelin de uygun görülecek öğretmen kadrolarında görevlendirilebilmesi,

9. 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11 inci maddesinin (D) fıkrası kapsamında, birden fazla ili içine alan olaylarda aynı veya farklı askeri birlik komutanlarından kuvvet tahsis edilmesi durumunda iller veya kuvvetler arasında işbirliği, emir komuta ilişkileri ve gerekli görülen diğer hususların Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek esaslara göre yürütülmesi ve görevlendirilecek askeri birlik ve personelin bu kapsamdaki faaliyetlerinin, askerlik hizmet ve görevlerinden sayılması,

10. Silahlı Kuvvetlerin vazifesinin; yurtdışından gelecek tehdit ve tehlikelere karşı Türk vatanını savunmak, caydırıcılık sağlayacak şekilde askeri gücün muhafazasını ve güçlendirilmesini sağlamak, Türkiye Büyük Millet Meclisi kararıyla yurtdışında verilen görevleri yapmak ve uluslararası barışın sağlanmasına yardımcı olmak şeklinde yeniden düzenlenmesi,

11. Silâh altına alınan yükümlülere, askerlik hizmetine girdikleri tarih olarak kabul edilen sevk tarihi ile takip eden aybaşı arasında da harçlık ödenebilmesi,

12. Türk Silahlı Kuvvetlerine ait ve sivil hava ulaşımına açık havaalanları ile yalnızca askeri kullanımda olan havaalanlarına ilişkin inşaat sınırlamaları planlarının ne şekilde yapılacağı ve takip edileceğine ilişkin usulün düzenlenmesi,

13. Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanlığının idari yapılanmasının yeniden düzenlenmesi,

14. Türk Silahlı Kuvvetlerinin yurtiçi ve yurtdışından temin ettiği savunmaya yönelik askeri malzemeler ile erbaş ve erlerin taşınması faaliyetlerinin, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi olmaksızın hizmet alımı suretiyle Türk Hava Yollarından karşılanması,

15. Milli savunma faaliyetlerinin yürütüldüğü askeri iş yerlerinin, alt işveren kurumunun getireceği olumlu katkılardan yararlandırılması,

amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, terörle mücadele sırasında veya bu görevlerinden dolayı alıkonulan ya da kaybolan sözleşmeli erbaş ve erlerin sözleşmelerinin talep şartı aranmaksızın uzatılması amaçlanmıştır.

Madde 2- Madde ile, terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevlerinden dolayı alıkonulan ya da kaybolan sözleşmeli erbaş ve erlerin ailelerine yapılacak maaş ödemeleri ile terfi ve özlük işlemlerine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Madde 3- Madde ile, sözleşmeli erbaş ve erlerin terörle mücadele dışındaki diğer kritik birlik ve görevlere de atanabilmelerine imkân tanınması amaçlanmıştır.

Madde 4- Madde ile, sözleşmeli erbaş ve er olarak en az yedi yıl görev yapanların kamu kurum ve kuruluşlarındaki boş kadro ve pozisyonlara atanmalarına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

Madde 5- Madde ile, askerlik yükümlülüğünü 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu kapsamında yerine getirmekte olan yükümlülere, ölüm veya sakatlanma sonucunu doğuran olaylardan dolayı Sosyal Güvenlik Kurumunca maaş bağlanmaması veya nakdi tazminat ödenmemesi şartıyla, bir defaya mahsus olmak üzere tazminat ödenmesi amaçlanmıştır.

Madde 6- Madde ile, erbaş ve erlere acil durumlarda yılda otuz günden fazla verilecek izinler ile acemi eğitimi esnasında verilecek izinlerin, tugay komutanlıkları yerine alay ve eşiti birlik komutanlığı veya kurum amirliği tarafından verilmesi amaçlanmıştır.

Madde 7- Madde ile, firar, izin veya hava değişimi tecavüzünde olan yükümlülere ait suç dosyalarının, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümleri paralelinde derhal tanzim edilerek adli makamlara iletilmesi ve bu makamlar tarafından verilecek kararlar üzerine yurt genelinde aranmalarına imkân sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 8- Madde ile, firar, izin veya hava değişimi tecavüzünde olan yükümlüler hakkında kolluk kuvvetlerince yapılacaklar ile terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevinden dolayı alıkonulan veya kaybolan er ve erbaşların yeniden birliklerine dönmeleri halinde haklarında tesis edilecek işlemler belirlenmiştir.

Madde 9- Madde ile, askerlik yükümlülüğünü 1111 sayılı Askerlik Kanunu kapsamında yerine getirmekte olan yükümlülere, ölüm veya sakatlanma sonucunu doğuran olaylardan dolayı Sosyal Güvenlik Kurumunca maaş bağlanmaması veya nakdi tazminat ödenmemesi şartıyla, bir defaya mahsus olmak üzere tazminat ödenmesi amaçlanmıştır.

Madde 10- Madde ile, subayların yanısıra başta astsubaylar olmak üzere diğer askeri personelin de askeri yüksek okullarda uygun görülecek öğretmen kadrolarında görevlendirilmelerine imkân sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 11- Madde ile, subayların yanısıra başta astsubaylar olmak üzere diğer askeri personelin de askeri liselerde uygun görülecek öğretmen kadrolarında görevlendirilmelerine imkân sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 12- Madde ile, subayların yanısıra başta astsubaylar olmak üzere diğer askeri personelin de askeri okullarda uygun görülecek öğretmen kadrolarında ek görevle görevlendirilmelerine imkân sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 13- 30/6/1939 tarihli ve 3656 sayılı Kanun ve 26/6/1940 tarihli ve 3888 sayılı Kanun, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 237 nci maddesi ile yürürlükten kaldırıldığından, uygulama imkânı kalmayan 5044 sayılı Kanunun 7 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 14- Madde ile, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11 inci maddesinin (D) fıkrası kapsamında, birden fazla ili içine alan olaylarda ilgili valilerin isteği üzerine aynı veya farklı askeri birlik komutanlarından kuvvet tahsis edilmesi durumunda iller veya kuvvetler arasında işbirliği, koordinasyon, kuvvet kaydırması, emir komuta ilişkileri ve gerekli görülen diğer hususların Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek esaslara göre yürütülmesi ve görevlendirilecek askeri birlik ve personelin bu kapsamdaki faaliyetlerinin, askerlik hizmet ve görevlerinden sayılması öngörülmüştür.

Madde 15- Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 35 inci maddesinde yapılan değişiklik çerçevesinde askerlik tanımı yeniden düzenlenmiştir.

Madde 16- Madde ile, Türk Silahlı Kuvvetlerinin vazifesi; yurtdışından gelecek tehdit ve tehlikelere karşı Türk vatanını savunmak, caydırıcılık sağlayacak şekilde askeri gücün muhafazasını ve güçlendirilmesini sağlamak, Türkiye Büyük Millet Meclisi kararıyla yurtdışında verilen görevleri yapmak ve uluslararası barışın sağlanmasına yardımcı olmak şeklinde yeniden düzenlenmiştir.

Madde 17- Madde ile, Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının siyasi faaliyette bulunamayacağı hususuna açıklık getirilmiştir.

Madde 18- Madde ile, silah altına alınan yükümlülere, askerlik hizmetine girdikleri tarih olarak kabul edilen sevk tarihi ile takip eden aybaşı arasında da harçlık ödenebilmesi amaçlanmıştır.

Madde 19- Madde ile, terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevlerinden dolayı alıkonulan ya da kaybolan personelin ailelerine yapılacak maaş ve özlük hakları ödemelerine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 20- Madde ile, terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevlerinden dolayı alıkonulan ya da kaybolan personelin terfi ve özlük işlemlerine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 21- Madde ile, Yüksek Askeri Şura kararlarının Cumhurbaşkanının onayı ile tekemmül etmesi öngörülmüştür.

Madde 22- Madde ile, vatandaşların can ve mal güvenliğinin korunması için terörle mücadele kapsamında operasyon icra edilecek bölgelerde, operasyon süresiyle sınırlı olmak üzere askeri veya özel güvenlik bölgesi ilanına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 23- Madde ile, Türk Silahlı Kuvvetlerine ait ve sivil hava ulaşımına açık havaalanları ile yalnızca askeri kullanımda olan havaalanlarına ilişkin inşaat sınırlamaları planlarının ne şekilde yapılacağı ve takip edileceğine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 24- Madde ile, şehit personelin anne ve babasının boşanması halinde madalyasının kime verileceği hususu düzenlenmiştir.

Madde 25- Madde ile, akademik faaliyetlere daha çok zaman ayrılabilmesi için Gülhane Askeri Tıp Akademisi dekan ve baştabiplik kadrolarının ayrılması amaçlanmıştır.

Madde 26- Madde ile, Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanlığına her sınıftan atama yapılabilmesi ve akademik yapılanma dikkate alınarak Akademi Kurulundan sağlık astsubay meslek yüksek okulu komutanının çıkarılması amaçlanmıştır.

Madde 27- Madde ile, sözleşmeli erbaş ve erlerin uzman erbaşlığa geçiş yaş sınırının yirmi beşten, yirmi dokuza yükseltilmesi amaçlanmıştır.

Madde 28- Madde ile, terörle mücadele sırasında ya da bu görevlerinden dolayı alıkonulan ya da kaybolan uzman erbaşların sözleşmelerinin talep şartı aranmaksızın uzatılması amaçlanmıştır.

Madde 29- Madde ile, terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevlerinden dolayı alıkonulan ya da kaybolan uzman erbaşların ailelerine yapılacak maaş ödemeleri ile terfi ve özlük işlemlerine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 30- Madde ile, terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevlerinden dolayı alıkonulan ya da kaybolan uzman jandarmaların ailelerine yapılacak maaş ödemeleri ile terfi ve özlük işlemleri düzenlenmiştir.

Madde 31- Madde ile, terörle mücadele sırasında ya da bu görevlerinden dolayı alıkonulan ya da kaybolan sözleşmeli subay ve astsubayların sözleşmelerinin talep şartı aranmaksızın uzatılması amaçlanmıştır.

Madde 32- Madde ile, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yurtiçinden veya yurtdışından temin ettiği savunmaya yönelik askeri malzemeler ile erbaş ve erlerin taşınması faaliyetlerinin, 4734 sayılı Kanuna tabi olmaksızın hizmet alımı suretiyle Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığından karşılanması amaçlanmıştır.

Madde 33- Madde ile, yurt savunması ve ülke ekonomisi açısından önemi dikkate alınarak Milli Savunma Bakanlığınca işletilen askeri iş yerlerinin, alt iş verenlik kurumunun getireceği olumlu katkılardan yararlandırılması amaçlanmıştır.

Madde 34- Yürürlük maddesidir.

Madde 35- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifim gerekçeleri ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Muharrem İnce
Yalova

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/64)	
ESAS	Milli Savunma Komisyonu
TALİ	Anayasa Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Çok partili siyasi yaşama geçildikten sonra Türkiye'de birçok kez askeri müdahale meydana gelmiş, demokrasi kesintiye uğratılmıştır.

Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 35. maddesi yorumlandığında söz konusu hükmün askeri darbelerle dayanak oluşturacak bir hüküm niteliğinde olmadığı görülmektedir. Buna karşın Türkiye'de gerçekleşen askeri müdahalelerde, söz konusu hüküm dayanak gösterilerek darbelerle meşruiyet kazandırılmak istenmiştir.

Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 35. maddesinde yer alan hüküm aslında, 10.6.1935 tarihli ve 2771 Sayılı Ordu Dâhili Hizmet Kanununun 34. maddesinin tekrarı niteliğindedir. 4.1.1961 tarihli ve 211 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 35. maddesi, Ordu Dâhili Hizmet Kanununun 34. maddesinde yer alan "Teşkilatı Esasiye Kanununa" yapılan atfın "Anayasaya" şeklinde değiştirilmesinden ibarettir. Yani Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 35. maddesi fiiliyatta, Ordu Dâhili Hizmet Kanununun Resmi Gazetede yayımlandığı 18.6.1935 tarihinden itibaren yürürlüktedir.

Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 35. maddesinin darbelerle yasal dayanak yapıldığı belgelerde açıkça görülmektedir.

27 Mayıs müdahalesinin dayanağı olarak, Ordu Dâhili Hizmet Kanununun 34. maddesi gösterilmiştir. 1924 Tarih ve 491 Sayılı Teşkilat-ı Esasiye Kanununun Bazı Hükümlerinin Kaldırılması ve Bazı Hükümlerin Değiştirilmesi Hakkında Geçici Kanun'un (12.6.1960 tarihli ve 1 Nolu Kanunun) "Genel Hükümler" başlıklı bölümünde aynen şu hüküm yer almaktadır:

"Ordu Dâhili Hizmet Kanununun 34 üncü maddesi ile Türk yurdunu ve Teşkilat-ı Esasiye Kanunu ile tayin edilmiş olan Türk Cumhuriyetini kollamak ve korumak vazifesi kendisine verilmiş olan Türk Ordusu, vatandaşları birbirine düşürmek suretiyle Türk vatanını ve milli varlığını tehlikeye koymuş olan eski iktidara karşı bu mukaddes kanuni vazifesini yerine getirmek ve Hukuk Devletini yeniden kurmak için, Türk Milleti adına harekete geçerek, Milleti temsil vasfını kaybetmiş olan Meclisi dağıtıp iktidarı geçici olarak Milli Birlik Komitesine emanet etmiştir."

Yine 211 Sayılı Kanunun görüşmelerinin yer aldığı, Milli Birlik Komitesi Genel Kurul Toplantısı Tutanağında da (Altmış Birinci Birleşim, 25.12.1960) 27 Mayıs müdahalesinin yasal dayanağının Ordu Dâhili Hizmet Kanununun 34. maddesi olarak değerlendirildiği görülmektedir.

Benzer ifadeler, 12 Mart Muhtırasına "(...) Türk Silahlı Kuvvetleri Kanunların kendisine vermiş olduğu Türkiye Cumhuriyetini korumak ve kollamak görevini yerine getirerek idareyi doğrudan doğruya üzerine almaya kararlıdır." şeklinde yansımıştır.

12 Eylül Darbesinde de Silahlı Kuvvetlerin kollama ve koruma görevine atf yapılmıştır. Milli Güvenlik Konseyinin 1 Numaralı Bildirisinde, "İşte bu ortam içinde Türk Silahlı Kuvvetleri, İç Hizmet Kanununun verdiği Türkiye Cumhuriyeti'ni kollama ve koruma görevini yüce Türk Milleti adına emir ve komuta zinciri içinde ve emirle yerine getirme kararını almış ve ülke yönetimine bütünüyle el koymuştur." ifadeleri yer almıştır.

Anayasanın 6. maddesi "Egemenlik kayıtsız şartsız Milletindir." hükmü ile "Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz." hükmünü içermektedir. Anayasanın 104 ve 117 nci maddelerinde Silahlı Kuvvetlere ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Anayasanın 87 ve 92. maddelerinde savaş ilanına karar vermek ve yabancı ülkelere asker göndermek izninin TBMM'ye ait olduğu; 122. maddede ise sıkıyönetim, seferberlik ve savaş haline ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Bu bağlamda Anayasanın hiçbir hükmü darbeye dayanak oluşturmamaktadır. Kaldı ki, her ne kadar Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 35. maddesinin fiilen darbelere hukuki dayanak oluşturulduğu ifade edilse bile, bu yoruma katılmaya olanak yoktur. Askeri darbeler zaten bizatihi fiili bir durumdur ve meşruiyetini Anayasadan ya da yasalardan almaz. Zaten anayasaları ya da yasaları askeri darbeye olanak tanıyan ülkeler demokratik ülke olamazlar.

Kanun teklifi ile 35. maddenin yanlış yorumlanmasının ve darbeleri meşru kılmaya yönelik değerlendirilmesinin önüne geçilmesi amaçlanmıştır. 211 Sayılı Yasanın 35. maddesi Umumi Vazifeler Başlıklı bölümde yer almaktadır. 211 Sayılı Yasada Silahlı Kuvvetlerin genel görevlerine ilişkin başkaca bir düzenleme bulunmadığından, vazife tanımında tereddüt yaşanmaması amacıyla madde hükmünün tümünün Yasadan çıkarılması yoluna gidilmemiştir. Silahlı Kuvvetlerin Türk yurdunu ve Türkiye Cumhuriyetini koruma görevini, parlamenter demokratik sisteminin işlerliği çerçevesinde ve Anayasaya bağlı olarak yerine getirmesi hüküm altına alınmıştır. Böylece 35. madde dayanak alınarak, Anayasada yer almayan bir yetkinin kullanılmasının önüne geçilerek, parlamenter sistemin işlerliğini kesintiye uğratacak bir yorum yapılması kesin olarak engellenmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 35. maddesinin askeri müdahalelerin meşruiyetini sağlamak üzere dayanak oluşturacak şekilde yorumlanmasının önüne geçilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, Silahlı Kuvvetlere verilen görevin sınırları belirlenmiş, bu görevin parlamenter demokratik sistemin işlerliği çerçevesinde ve Anayasaya bağlı olarak yerine getirilmesi hükmü madde metnine eklenmiştir.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ YALOVA MİLLETVEKİLİ
MUHARREM İNCE'NİN TEKLİFİ (2/64)

**TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ İÇ HİZMET KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1. - 4.1.1961 tarihli ve 211 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 35. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 35.- Silahlı Kuvvetlerin vazifesi; Türk yurdunu ve Anayasa ile tayin edilmiş olan Türkiye Cumhuriyetini, parlamenter demokratik sistemin işlerliği çerçevesinde ve Anayasaya bağlı olarak korumaktır."

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Milli Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Milli Savunma Komisyonu

1/7/2013

Esas No: 1/795, 2/64

Karar No: 12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milli Savunma Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça, 27/6/2013 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu, İçişleri Komisyonu, Anayasa Komisyonu, Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen (1/795) esas numaralı "Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 1/7/2013 tarihli 11 inci toplantısında, Hükümeti temsilen Milli Savunma Bakanı Sn. İsmet YILMAZ ve beraberinde Bakanlık yetkilileri, Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuz üyeleri tarafından, Tasarı ile aynı mahiyette olan CHP Grup Başkanvekili Yalova Milletvekili Muharrem İNCE'nin Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/64) İçtüzüğü'nün 26 ncı maddesi uyarınca Komisyon gündemine alınmıştır. Tasarı ve teklif üzerindeki görüşmelerin İçtüzüğü'nün 35 inci maddesince birleştirilerek yapılması ve görüşmelerde "Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"nın esas alınması kabul edilmiştir.

Milli Savunma Bakanı İsmet YILMAZ yaptığı sunuş konuşmasında, "Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile toplam 18 Kanunda değişiklik yapıldığını ve özetle;

- Terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevlerinden dolayı kaçırılan ya da kaybolan sözleşmeli subay, astsubay, erbaş ve erler ile uzman erbaşların sözleşmelerinin talep şartı aranmaksızın uzatıldığını,

- En az yedi hizmet yılını tamamlayan sözleşmeli erbaş ve erlerin, belli şartlar altında kamu kurum ve kuruluşlarındaki uygun kadrolara istihdamına olanak sağlandığını,

- Askerlik yükümlülüğünü yerine getirmekte olan yükümlülere, ölüm veya sakatlanması sonucunu doğuran olaylardan dolayı sosyal güvenlik kurumunca maaş bağlanmaması veya nakdi tazminat ödenmemesi şartıyla tazminat ödenmesine imkân tanındığını ve düzenlemelerin yasallaşması halinde; askerlik hizmetini yerine getirirken hayatını kaybedenlerin yakınları ile sakatlananlara, Sosyal Güvenlik Kurumunca maaş bağlanmaması veya nakdi tazminat ödenmemesi şartıyla bir defaya mahsus olmak üzere 400.000 gösterge rakamının memur maaş katsayısıyla çarpımı sonucunda bulunacak miktar (29.534 TL) kadar tazminat ödenebileceğini,

- Terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevlerinden dolayı kaçırılan personele yapılacak maaş ödemeleri ile terfi ve özlük işlemlerine ilişkin usul ve esasların belirlendiğini,

- Firar, izin veya hava değişimi tecavüzünde olan yükümlülere ait suç dosyalarının, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu paralelinde derhal tanzim edilerek adli makamlara iletilmesi ve bu makamlar tarafından verilecek kararlar üzerine yurt genelinde aranmalarını sağlayacak düzenleme yapıldığını,

- Askeri okullarda, subaylar yanında başta astsubaylar olmak üzere diğer askeri personelin de uygun görülecek öğretmen kadrolarında görevlendirilebilmesine olanak sağlandığını,

- 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11 inci maddesinin (D) fıkrası kapsamında, birden fazla ili içine alan olaylarda aynı veya farklı askeri birlik komutanlarından kuvvet tahsis edilmesi durumunda iller veya kuvvetler arasında işbirliği, emir komuta ilişkileri ve gerekli görülen diğer hususların Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek esaslara göre yürütülmesi ve görevlendirilecek askeri birlik ve personelin bu kapsamdaki faaliyetlerinin, askerlik hizmet ve görevlerinden sayıldığını,

- Türk siyasi tarihinde demokrasiye uğratan darbelerin dayanağı olarak gösterilen 35 inci madde yeniden düzenlenmiş ve Silahlı Kuvvetlerin vazifesi; yurtdışından gelecek tehdit ve tehlikelere karşı Türk vatanını savunmak, caydırıcılık sağlayacak şekilde askeri gücün muhafazasını ve güçlendirilmesini sağlamak, Türkiye Büyük Millet Meclisi kararıyla yurtdışında verilen görevleri yapmak ve uluslararası barışın sağlanmasına yardımcı olmak şeklinde yeniden düzenlendiğini,

- Türk Silahlı Kuvvetlerinin her türlü siyasi tesir ve düşüncelerin dışında ve üstünde olduğuna dair hüküm değiştirilerek, Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının siyasi faaliyette bulunamayacağı açık bir şekilde vurgulandığını,

- 1612 sayılı Yüksek Askeri Şûranın Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunda yapılan değişiklik ile; Yüksek Askeri Şûra kararlarının, Sayın Cumhurbaşkanının onayı ile tekemmül edeceği hüküm altına alındığını,

- Silâh altına alınan yükümlülere, askerlik hizmetine girdikleri tarih olarak kabul edilen sevk tarihi ile takip eden aybaşı arasında da harçlık ödenebilmesine imkan tanındığını,

- Türk Silahlı Kuvvetlerine ait ve sivil hava ulaşımına açık havaalanları ile yalnızca askeri kullanımda olan havaalanlarına ilişkin inşaat sınırlamaları planlarının ne şekilde yapılacağı ve takip edileceğine ilişkin usulün düzenlendiğini,

- Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanlığının idari yapılanmasının yeniden düzenlendiğini,

- Türk Silahlı Kuvvetlerinin yurtiçi ve yurtdışından temin ettiği savunmaya yönelik askeri malzemeler ile erbaş ve erlerin taşınması faaliyetlerinin, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi olmaksızın hizmet alımı suretiyle Türk Hava Yollarından karşılanmasına yönelik düzenleme yapıldığını,

- Milli savunma faaliyetlerinin yürütüldüğü askeri iş yerlerinin, alt işveren kurumunun getireceği olumlu katkılardan yararlandırılmasının amaçlandığını,

ifade etmişlerdir.

Tasarının geneli üzerindeki görüşmeler esnasında Komisyon üyesi milletvekilleri tarafından Tasarı üzerinde olumlu görüşler ifade edilmiştir. Ancak Tasarının aleyhinde özetle; TSK İç Hizmet Kanununun 35. Maddesi ile ilgili olarak 23. Yasama döneminde ve 24. Yasama döneminde birer kanun teklifi verildiği ve bugüne kadar gündeme alınmadığı, bu kanun tasarısının torba kanun olarak getirilmek yerine sadece TSK İç Hizmet Kanununun 35. Maddesi ile ilgili getirilseydi daha yararlı olacağı, bu maddenin değiştirilmek istenmesinin sembolik dahi olsa önemli olduğu, yurt içinden gelebilecek tehditlerin göz ardı edilmemesi gerektiği, yeni düzenleme ile sadece dış tehdit olgusu varken diğer maddede birden fazla ili kapsayan olaylarla ilgili bir düzenleme yapılmasının bir çelişki olduğu, sözleşmeli erbaş ve erlerin istihdamında kurumların genel özellikleri dikkate alınarak belirlemelerin yapılması gerektiği, mümkünse bu kişilerin Milli Savunma Bakanlığı çatısı altında istihdam edilmesi gerektiği, ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler sonucunda maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

- Tasarıya yeni madde ihdas edilerek, sözleşmeli erbaş ve erlerin hizmet süreleri yedi yılı geçmemek kaydıyla 32 yaşın bitirdiği yılın aralık ayı sonuna kadar görev yapabilmelerine imkan tanınması amacıyla yeni çerçeve 1 inci madde olarak ve madde numaraları yeniden teselsül ettirilerek,

Tasarının;

- 1 inci maddesi 2 nci madde olarak aynen,
- 2 nci maddesi 3 üncü madde olarak aynen,
- 3 üncü maddesi 4 üncü madde olarak aynen,
- 4 üncü maddesi 5 inci madde olarak aynen,
- 5 inci maddesi 6 ncı madde olarak aynen,
- 6 ncı maddesi redaksiyona tabi tutulmak suretiyle 7 nci madde olarak aynen,
- 7 nci maddesi 8 inci madde olarak aynen,
- 8 inci maddesi, 9 uncu madde olarak aynen,
- 9 uncu maddesi redaksiyona tabi tutulmak suretiyle 10 uncu madde olarak aynen,

- Mühendis, laborant, elektrik teknisyeni gibi belge sahibi erbaş ve erlerin aldıkları eğitimle ilgili alanlarda çalıştırılabilmelerine imkan tanınması amacıyla yeni çerçeve 11 inci madde olarak ve madde numaraları yeniden teselsül ettirilerek,

- 10 uncu maddesi 12 nci madde olarak aynen,
- 11 inci maddesi 13 üncü madde olarak aynen,
- 12 nci maddesi 14 üncü madde olarak aynen,
- 13 üncü maddesi 15 inci madde olarak aynen,
- 14 üncü maddesi 16 ncı madde olarak aynen,
- 15 inci maddesi 17 nci madde olarak aynen,
- 16 ncı maddesi 18 inci madde olarak aynen,
- 17 nci maddesi 19 uncu madde olarak aynen,
- 18 inci maddesi 20 nci madde olarak aynen,
- 19 uncu maddesi 21 inci maddesi olarak aynen,
- 20 nci maddesi 22 nci madde olarak aynen,

- 2 Eylül 1993 tarihinden önce astsubaylıktan subaylığa geçenlerin yaş hadlerinin yeniden belirlenmesi suretiyle, 49-50 yaşlarında binbaşı olanların binbaşı rütbesinin yaş haddi olan 52 yaşında emekli edilmelerinden kaynaklanacak mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla yeni çerçeve 23 üncü madde olarak ve madde numaraları yeniden teselsül ettirilerek,

- 21 inci maddesi 24 üncü madde olarak aynen,
- 22 nci maddesi 25 inci madde olarak aynen,

- Görev ekibinde yer alan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi Sağlık ve Yardımcı Hizmetler Sınıfında bulunan personelin de aylık uçuş tazminatından yararlandırılması amacıyla yeni çerçeve 26 ncı madde olarak ve madde numaraları yeniden teselsül ettirilerek,

- 23 üncü maddesi 27 nci madde olarak aynen,

- 24 üncü maddesi, madalya ve nişanların hak edenin ölmesi halinde, kendileri tarafından mirasçılardan birine bırakılmamış ise, en büyüklerinden başlamak üzere erkek çocuklarına, yoksa kız çocuklarına intikal etmesi öngörülmektedir. Anayasa'nın 10'uncu maddesine göre herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Madalya ve nişanların öncelikle erkek çocuğa intikal ettirilmesine ilişkin hüküm kız ve erkek çocuk ayrımı kaldırılmak ve redaksiyona tabi tutulmak suretiyle 28 inci madde olarak,

- 25 inci maddesi 29 uncu madde olarak aynen,

- 26 ncı maddesi redaksiyona tabi tutulmak suretiyle 30 uncu madde olarak aynen,

- Terfi ederek rütbe ve kıdemce Ana Bilim Dalı Başkanının üstü durumuna gelmiş personelin, Ana Bilim Dalı Başkanı kadrosuna atanmasının sağlanması amacıyla yeni çerçeve 31 inci madde olarak ve madde numaraları yeniden teselsül ettirilerek,

- Terfi ederek rütbe ve kıdemce Bilim Dalı Başkanı veya Kısım Şefinin üstü durumuna gelmiş personelin, Bilim Dalı Başkanı veya Kısım Şefi kadrosuna atanmasının sağlanması amacıyla yeni çerçeve 32 nci madde olarak ve madde numaraları yeniden teselsül ettirilerek,

- 27 nci maddesi 33 üncü madde olarak aynen,

- 28 inci maddesi 34 üncü madde olarak aynen,

- 29 uncu maddesi 35 inci madde olarak aynen,

- 30 uncu maddesi 36 ncı madde olarak aynen,

- 31 inci maddesi 37 nci madde olarak aynen,

- 32 nci maddesi 38 inci madde olarak aynen,

- 33 üncü maddesi 39 uncu madde olarak aynen,

- Uzman jandarma, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erlerin madde metnine eklenmesi, askeri birliklerle beraber kıt'a halinde intikal eden ancak, memuriyet mahalli dışında buldukları süre içerisinde yeme ve konaklama ihtiyaçları karşılanmayan personelin mağduriyetlerinin giderilmesi, askeri gemilerde görevli personele memuriyet mahallerinden ayrı kaldıkları süreler için 90 güne kadar gündelik verilmesi amacıyla yeni çerçeve 40 inci madde olarak ve madde numaraları yeniden teselsül ettirilerek,

- 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş Er Kanunu kapsamındaki muvazzaf personelin Kanun metnine eklenmesi, yurt dışına Türk Silahlı Kuvvetlerinin temsili, uluslararası mahiyetteki tatbikat ve manevralara katılmak gibi maksatlarla gönderilen TSK personeli ve memuriyet mahalli dışında yurtdışı limanlarda geçirilen sürelerde personel için kısmi olarak ödenmesi ön görülen gündeliklerin, yabancı ülkelerdeki yaşam standartlarının yüksek olması buna bağlı verilen harcırahın alım gücünün düşük kalması dolayısıyla, günün şartlarına uygun olarak artırılması ve personel mağduriyetinin giderilmesi amacıyla yeni çerçeve 41 inci madde olarak ve madde numaraları yeniden teselsül ettirilerek,

- 34 üncü maddesi 42 nci madde olarak aynen,

- 35 inci maddesi 43 üncü madde olarak aynen,

kabul edilmiştir.

Tasarının tümünün oylanmasından önce Komisyon Başkanlığına raporun yazımı ve metnin düzenlenmesi hususunda redaksiyon yetkisi verilmiştir. Alınan bu yetki çerçevesinde metin yeniden gözden geçirilmiştir.

Komisyonumuzca Tasarının tümü oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Oğuz Kağan Köksal</i>	<i>Şirin Ünal</i>	<i>Dilek Yüksel</i>
Kırıkkale	İstanbul	Tokat
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mustafa Akış</i>	<i>Ali Demirçalı</i>	<i>Ahmet Toptaş</i>
Konya	Adana	Afyonkarahisar
	(Muhalefet şerhim ektedir)	(Muhalefet şerhimiz ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Seyit Sertçelik</i>	<i>Arif Bulut</i>	<i>Hüsamettin Zenderlioğlu</i>
Ankara	Antalya	Bitlis
	(Muhalefet şerhimiz ektedir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Turhan Tayan</i>	<i>Fevai Arslan</i>	<i>Ali Şahin</i>
Bursa	Düzce	Gaziantep
(Muhalefet şerhimiz ektedir)		
Üye	Üye	Üye
<i>Edip Semih Yalçın</i>	<i>Gülây Dalyan</i>	<i>Mustafa Moroğlu</i>
Gaziantep	İstanbul	İzmir
		(Muhalefet şerhimiz ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Yıldırım Mehmet Ramazanoğlu</i>	<i>Osman Kahveci</i>	<i>Ömer Faruk Öz</i>
Kahramanmaraş	Karabük	Malatya
	Üye	
	<i>Halil Özcan</i>	
	Şanlıurfa	

MUHALEFET ŞERHİ

Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun tasarısında, 18 ayrı yasada getirilen değişiklik ile birlikte, 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 2. ve 35. maddesi üzerindeki değişiklik yapılması için teklif getirilmesini doğru bulmadığımızı belirtmek isteriz.

211 Sayılı TSK İç Hizmet Kanununun 2. maddesi “Askerlik; Türk Vatanını, İstiklal ve Cumhuriyetini korumak için harp sanatını öğrenmek ve yapmak mükellefiyetidir.” hükmünü içermektedir.

Getirilen değişiklikte yasada var olan “Türk Vatanını, İstiklal ve Cumhuriyetini korumak” kavramları madde metninden çıkarılmaktadır. Askerliğin sadece harp sanatını öğrenmek ve yapmakla tanımı doğru değildir.

Türk Vatanını, İstiklal ve Cumhuriyetini korumak her yurttaşın görevi olmakla birlikte, Türk Askeri özellikle Türk Vatanını, İstiklal ve Cumhuriyetini korumak ideali ile donatılmalıdır. Örneğin, Çanakkalede, Kocatepede, Yurdun işgal edilmiş her karışında yani Ulusal Kurtuluş Savaşında dünyanın en büyük silahlı güçlerine karşı göğsünü siper etme duygusu aslında, Türk Vatanını ve İstiklalini korumak idealinin en yüksek tezahürüdür. Hal böyle iken; 211 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunundan “Türk Vatanını, İstiklal ve Cumhuriyetini korumak” kavramlarını çıkarmak kabul edilemez.

Zira 211 Sayılı Yasanın 35. maddesi toplumda uzun yıllardır tartışılan ve Darbelere dayanak olduğu iddia edilen bir hüküm olması nedeniyle toplumdaki tartışmalarda dikkate alınarak ayrı bir tasarı veya teklif olarak ele alınmalıydı. Bu cümleden olarak Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 35.maddesinde değişiklik yapılmasına dair 23.Dönem Grup Başkan Vekillerimiz Hakkı Süha Okay ve Muharrem İnce tarafından 29.07.2010 tarihinde sundukları ve TBMM Başkanlığı tarafından komisyonumuza havale edilen ve yine 24. Dönem Grup Başkanvekilimiz Muharrem İnce tarafından 12.09.2011 tarihinde yeniden TBMM Başkanlığına sunulan değişiklik teklifimiz Komisyonunda bugüne kadar bekletilmeden ele alınmalı ve bu sorun şimdikiye kadar çözülmeliydi.

Partimizin 4 yıla yakın bir süredir 211 Sayılı Yasanın 35.madde üzerindeki değişiklik teklifi Komisyonunda bekletilirken 28.01.2013 tarihinde Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun tasarısı içerisinde görüşülmesinin kabul edilmesi bile ilk paragraftaki itirazımıza rağmen olumlu sayılabilir. Böyle bir tasarının kararlaştırılmış olmasına rağmen ancak 6 ay sonra ve çözüm süreci adı altında sürdürülen çözüm sürecinin ikinci aşaması denilen noktada gündeme getirilmesini de manidar buluyor ve kuşku ile karşılıyoruz.

Grup Başkanvekilimizce verilen teklifin daha önce bu yasa tasarısı ile birlikte değerlendirilerek ve kamuoyunda birlikte tartışılmasına fırsat verdikten sonra yasa yapma süreci işletilmiş olsaydı bugün Komisyonunda kabul edilen halinden daha olumlu ve amaca uygun bir düzenleme yapılmış olurdu.

Her şeye rağmen 211 sayılı yasanın 35.maddesinde yapılmasını istediğimiz değişiklik teklifimizin Komisyonadaki ısrarımız üzerine Hükümet tasarısı ile birleştirilmesi Cumhuriyet Halk Partisinin bu konudaki yaklaşımının samimi ve net olduğunun göstergesidir.

211 sayılı Yasanın 35.maddesi Darbelere dayanak gibi algılanmış ve gösterilmiştir.

Bu bağlamda;

Bu gün İç Hizmet Kanununun önceki haliyle 2771 sayılı Ordu Dahili Hizmet Kanununun 34. maddesi 27 Mayıs 1960 müdahalesinin dayanağı olarak gösterilmiştir.

Yine 211 Sayılı Kanunun 35. Maddesi de 12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 Darbelerine dayanak olarak gösterilmiştir.

Gerçekte 211 sayılı Kanununun 35. maddesinin Darbelerin dayanağı olduğu iddiası da gerçek değildir, iddia edildiği gibi 35. madde darbelerle yol açan ve darbelerin yasal dayanağı olan madde gibi kabul edersek, Kenan Evrenin 12 Eylül yargılamasındaki savunması karşısında ne denilecektir. Cuntacıların başı ben bu yasadan yani, İç Hizmet Kanununun 35. maddesinden aldığım yetkiyi kullandım diyor.

Halbuki; Anayasamızın 6. maddesi “Egemenlik Kayıtsız Şartsız Milletindir”, “Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir devlet yetkisini kullanamaz” hükmünü içermektedir.

Anayasanın 104. ve 117. maddelerinde Silahlı Kuvvetlere ilişkin düzenlemelere yer verilmektedir. Yine Anayasanın 87. ve 92. maddelerinde savaş ilanına karar vermek ve yabancı ülkelere asker gönderme izni TBMM'ye ait olduğu, 122. maddede ise sıkıyönetim, seferberlik ve savaş haline ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Bu yetkilerin ve Anayasa hükümlerinin hiçbir hükmü darbeye dayanak oluşturacak bir hüküm değildir. Askeri Darbeler bizzat fiili bir durumdur ve meşruiyetini anayasadan ya da yasalardan almazlar.

Esas itibarıyla ve bize göre 35. madde meşru yönetime müdahalenin simge bir hükmü olarak görülmesi nedeniyle değiştirilmelidir.

Şu hususu da önemle vurgulamak gerekir ki; Demokrasiyi korumak, sadece Anayasa ve kanun çıkarmak veya değiştirmekle olmaz. Önce Kamu yöneticilerinin ve beraberinde toplumun demokrasiyi benimsemesi, içselleştirmesi ve demokrasiye sahip çıkması, yani demokrasinin öneminin gerekliliğinin zihinlerde netleştirilmesi gerekmektedir.

Yine 35. madde değiştirilirken Anayasanın 117. maddesi de dikkate alınmalıdır. Çünkü; silahlı kuvvetleri sadece yurt dışından gelecek tehdit ve tehlikelere karşı Türk vatanını savunmakla görevli kılınmaz. İç tehlikeler ve tehditler konusunda Silahlı Kuvvetlerin devre dışı bırakılması anlamına gelebilecek böyle bir düzenleme eksiktir ve Türkiye gerçekleriyle bağdaşmamaktadır.

Bu cümleden olarak, 35. maddenin yanlış algılamayla darbeleri meşru kılma, değerlendirme ve savunmalarının önüne geçmek için daha önce verdiğimiz teklifimizde belirttiğimiz gibi Silahlı Kuvvetlerin Türk Yurdunu ve Türkiye Cumhuriyetini koruma görevini parlamenter demokratik sistemin işlerliği çerçevesinde ve anayasaya bağlı olarak yerine getirmesi hükmünün değişiklik metninde yer almasının çok önemli olduğunu vurgulamak isteriz.

Türk Silahlı Kuvvetlerini sadece yurt dışından gelecek tehdit ve tehlikelere karşı görevlendirmek doğru bir anlayış değildir. İlla ülkenin güvenliği için yurt dışından gelecek tehdit ve tehlikelerle sınırlı tutmaya kalkarsanız içerideki kalkışmalarla özellikle ülkeyi bölmeye yönelik terörist kalkışmaları ve bunlara karşı mücadelede Türk Silahlı Kuvvetlerini nasıl konumlandıracağımızı da yeniden değerlendirmeliyiz.

Zira bu durumda yurt içinde meydana gelebilecek tehdit ve tehlikeler karşısında Türk Silahlı Kuvvetlerinin işlevsiz kalacağı gibi bir sorun Ülkenin bölünmez bütünlüğüne yönelik eylem ve kalkışmalar karşısında yasal bir boşluk doğacağı ortadadır.

Simgesel olarak Darbelere dayanak gibi gösterilen 35. maddenin değiştirilmesine yönelik talebimizin dikkate alınmamış olmasına rağmen değişiklik teklifine olumlu oy vermiş olmamız, yukarıdaki kaygılarımızın sürmediği anlamına gelmemelidir. Anlatmış olduğumuz nedenlerle bu yöndeki Komisyon kararına muhalif olduğumuzu saygılarımızla belirtiriz. 02.06.2013

Ahmet Toptaş
Afyonkarahisar

Turhan Tayan
Bursa

Arif Bulut
Antalya

Mustafa Moroğlu
İzmir

Ali Demirçalı
Adana

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

SÖZLEŞMELİ ERBAŞ VE ER KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununun 5 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Her sözleşme süresinin sona erme tarihinden en az üç ay önce, sözleşmeli erbaş ve erler sözleşmeyi yenileyeceklerine dair yazılı bildirimde bulunmadıkları takdirde, sözleşme kendiliğinden sona erer. Terörle mücadele sırasında veya bu görevlerinden dolayı alıkonulan ya da kaybolanların sözleşme süreleri, akıbetleri açıklığa kavuşturulana kadar kuvvet komutanları, Jandarma Genel Komutanı veya Sahil Güvenlik Komutanının göstereceği lüzum üzerine, durumun devamı müddetince, Genelkurmay Başkanının onayı ile talebe bakılmaksızın bu Kanunda belirtilen yaş haddini geçmemek üzere uzatılabilir.”

MADDE 2- 6191 sayılı Kanunun 7 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(12) Esir düşen, görevi sırasında harp gaibi olan veya enterne edilenler ile terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevlerinden dolayı alıkonulan ya da kaybolan sözleşmeli erbaş ve erler hakkında 926 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.”

MADDE 3- 6191 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin dokuzuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddenin onbirinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“(9) Sözleşmeli erbaş ve erlerin ilk ve müteakip birliklere tertibi ilgili kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı

MİLLİ SAVUNMA KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

SÖZLEŞMELİ ERBAŞ VE ER KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yirmidokuz yaşın bitirildiği yılın aralık ayı” ibaresi “yedi yıllık hizmet süresi” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2- 6191 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Her sözleşme süresinin sona erme tarihinden en az üç ay önce, sözleşmeli erbaş ve erler sözleşmeyi yenileyeceklerine dair yazılı bildirimde bulunmadıkları takdirde, sözleşme kendiliğinden sona erer. Terörle mücadele sırasında veya bu görevlerinden dolayı alıkonulan ya da kaybolanların sözleşme süreleri, akıbetleri açıklığa kavuşturulana kadar kuvvet komutanları, Jandarma Genel Komutanı veya Sahil Güvenlik Komutanının göstereceği lüzum üzerine, durumun devamı müddetince, Genelkurmay Başkanının onayı ile talebe bakılmaksızın bu Kanunda belirtilen yaş haddini geçmemek üzere uzatılabilir.”

MADDE 3- 6191 sayılı Kanunun 7 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(12) Esir düşen, görevi sırasında harp gaibi olan veya enterne edilenler ile terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevlerinden dolayı alıkonulan ya da kaybolan sözleşmeli erbaş ve erler hakkında 926 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.”

MADDE 4- 6191 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin dokuzuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddenin on birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“(9) Sözleşmeli erbaş ve erlerin ilk ve müteakip birliklere tertibi ilgili kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

veya Sahil Güvenlik Komutanlığı Personel Başkanlıklarınca yapılır. Bu şekilde tertip edilen personel hakkında 1111 sayılı Kanunun erbaş ve erlere ilişkin hükümleri uygulanır.”

“Sözleşmeli çavuşlar, uzman erbaşlığa uzman çavuş rütbesiyle başlarlar.”

MADDE 4- 6191 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Kamuda istihdam

EK MADDE 1- (1) Sözleşmeli erbaş ve er olarak en az yedi hizmet yılını doldurarak ayrılanlardan nitelik belgesi olumlu olanlar, ilgili mevzuatlarındaki şartları taşımaları kaydıyla kamu kurum ve kuruluşlarının boş kadro ve pozisyonlarına bu maddedeki usul ve esaslar çerçevesinde atanırlar.

(2) Sözleşmeli erbaş ve erlerden talepte bulunanların bilgileri, hizmet süresi en fazla olandan başlamak üzere İçişleri veya Milli Savunma Bakanlıkları tarafından yılda bir defa Şubat ayının son gününe kadar Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. İlgili personelin bildirilmiş olması atanma için tek başına hak teşkil etmez. Bu madde kapsamında personel istihdam etmek isteyen kamu kurum ve kuruluşları atama yapmak istedikleri boş kadro ve pozisyon sayısının iki katı kadar adayı Devlet Personel Başkanlığından her yılın 15 Mart tarihine kadar talep ederler. Devlet Personel Başkanlığınca 1 Mayıs tarihine kadar yılda bir defa kamu kurum ve kuruluşlarına sözleşmeli erbaş ve er olarak hizmet süresi en fazla olandan başlayarak aday listeleri gönderilir. Bir ay içinde yapılacak mülakatta başarılı bulunarak atanmaların bilgileri bir ay içinde ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

(3) Ataması yapılan personel göreve başladığı tarihten itibaren atandığı kadro veya pozisyonun mali ve diğer haklarından faydalandırılır. Bunların sözleşmeli erbaş ve

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Güvenlik Komutanlığı Personel Başkanlıklarınca yapılır. Bu şekilde tertip edilen personel hakkında 1111 sayılı Kanunun erbaş ve erlere ilişkin hükümleri uygulanır.”

“Sözleşmeli çavuşlar, uzman erbaşlığa uzman çavuş rütbesiyle başlarlar.”

MADDE 5- 6191 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Kamuda istihdam

EK MADDE 1- (1) Sözleşmeli erbaş ve er olarak en az yedi hizmet yılını doldurarak ayrılanlardan nitelik belgesi olumlu olanlar, ilgili mevzuatlarındaki şartları taşımaları kaydıyla kamu kurum ve kuruluşlarının boş kadro ve pozisyonlarına bu maddedeki usul ve esaslar çerçevesinde atanırlar.

(2) Sözleşmeli erbaş ve erlerden talepte bulunanların bilgileri, hizmet süresi en fazla olandan başlamak üzere İçişleri veya Milli Savunma bakanlıkları tarafından yılda bir defa şubat ayının son gününe kadar Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. İlgili personelin bildirilmiş olması atanma için tek başına hak teşkil etmez. Bu madde kapsamında personel istihdam etmek isteyen kamu kurum ve kuruluşları atama yapmak istedikleri boş kadro ve pozisyon sayısının iki katı kadar adayı Devlet Personel Başkanlığından her yılın 15 mart tarihine kadar talep ederler. Devlet Personel Başkanlığınca 1 mayıs tarihine kadar yılda bir defa kamu kurum ve kuruluşlarına sözleşmeli erbaş ve er olarak hizmet süresi en fazla olandan başlayarak aday listeleri gönderilir. Bir ay içinde yapılacak mülakatta başarılı bulunarak atanmaların bilgileri bir ay içinde ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

(3) Ataması yapılan personel göreve başladığı tarihten itibaren atandığı kadro veya pozisyonun mali ve diğer haklarından faydalandırılır. Bunların sözleşmeli erbaş ve erlikte geçen hizmet süreleri, 657 sayılı Kanunda

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

erlikte geçen hizmet süreleri, 657 sayılı Kanunda öngörülen öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla, başlangıç derece ve kademelerine her yıl bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl bir derece yükselmesi sayılmak suretiyle kazanılmış hak aylık, derece ve kademeleri ile emekli ikramiyesinin hesabına esas sürenin tespitinde değerlendirilir. Atama onayı alınmasına rağmen görevine başlamayanlar ile başladıktan sonra herhangi bir sebeple görevden ayrılanlar bu madde kapsamında yeniden istihdam edilemezler. Sıkıyönetim, seferberlik, savaş veya terörle mücadele eden kaynaklanan zorunlu hâllerde, kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından birinci fıkrada belirtilen hizmet süresi uzatılabilir.

(4) Başvuru, mülakat, atama ve diğer işlemlere ilişkin usul ve esaslar İçişleri ve Milli Savunma Bakanlıkları ile Devlet Personel Başkanlığı tarafından müştereken çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

(5) Bu madde kapsamında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye, gerekli bilgi ve belgeleri istemeye, araştırma ve inceleme yapmaya ve uygulamayı yönlendirmeye Devlet Personel Başkanlığı yetkilidir.”

MADDE 5- 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 9- Bu Kanun kapsamında askerlik yükümlülüğünü yerine getirenlere, askerliğe sevk edildiği tarihten geçerli olmak üzere; yedek subaylar için sınıf okulunda geçen sürenin bitiş tarihine, Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde öğretmen olacaklar için temel askerlik eğitimi süresinin bitiş tarihine, erbaş ve er olarak yerine getirenler için ise askerlik hizmet süresinin bitiş tarihine kadar ölenler ile

(Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

öngörülen öğrenim durumlarına göre yükselabilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla, başlangıç derece ve kademelerine her yıl bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl bir derece yükselmesi sayılmak suretiyle kazanılmış hak aylık, derece ve kademeleri ile emekli ikramiyesinin hesabına esas sürenin tespitinde değerlendirilir. Atama onayı alınmasına rağmen görevine başlamayanlar ile başladıktan sonra herhangi bir sebeple görevden ayrılanlar bu madde kapsamında yeniden istihdam edilemezler. Sıkıyönetim, seferberlik, savaş veya terörle mücadele eden kaynaklanan zorunlu hâllerde, kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından birinci fıkrada belirtilen hizmet süresi uzatılabilir.

(4) Başvuru, mülakat, atama ve diğer işlemlere ilişkin usul ve esaslar İçişleri ve Milli Savunma bakanlıkları ile Devlet Personel Başkanlığı tarafından müştereken çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

(5) Bu madde kapsamında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye, gerekli bilgi ve belgeleri istemeye, araştırma ve inceleme yapmaya ve uygulamayı yönlendirmeye Devlet Personel Başkanlığı yetkilidir.”

MADDE 6- 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 9- Bu Kanun kapsamında askerlik yükümlülüğünü yerine getirenlere, askerliğe sevk edildiği tarihten geçerli olmak üzere; yedek subaylar için sınıf okulunda geçen sürenin bitiş tarihine, Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde öğretmen olacaklar için temel askerlik eğitimi süresinin bitiş tarihine, erbaş ve er olarak yerine getirenler için ise askerlik hizmet süresinin bitiş tarihine kadar ölenler ile sakatlanma sebebiyle süresinden önce terhis

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

sakatlanma sebebiyle süresinden önce terhis edilenlerden veya süresinde terhis edilmiş olsa bile yapılan tedaviye rağmen askerliğe elverişsiz hale gelecek şekilde sakatlanmış olanlardan, 5434 sayılı Kanun veya 5510 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmaması veya 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun gereğince tazminat ödenmemesi kaydıyla; ölenlerin dul ve yetimlerine 400.000 gösterge rakamının, sakatlananlara ise Vazife Malullüklerinin Nevileri ile Dereceleri Hakkında Nizamname hükümlerine göre tespit edilecek sakatlık derecelerine göre aşağıda belirlenen gösterge rakamlarının memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktar kadar, bir defaya mahsus olmak üzere tazminat ödenir. Ancak, söz konusu olayların gerçekleştiği tarihte bakaya, firar, izin tecavüzü, hava değişimi tecavüzünde bulunanlar ile kendini askerliğe yaramayacak hale getirmek ve askerlikten kurtulmak için hile kullanmak suçundan hüküm giyenlerin, suça konu eylemleri sonucu ölüm ve sakatlanma nedeniyle ve intihar sonucu meydana gelen ölüm ve sakatlanma olaylarında bu ödeme yapılmaz. Bu tazminattan damga vergisi dışında herhangi bir vergi ve kesinti yapılmaz ve bu tazminat haczedilemez. Tazminatın ödenmesine ilişkin usul ve esaslar İçişleri ve Milli Savunma Bakanlıkları tarafından müştereken hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.

<u>Sakatlık Derecesi</u>	<u>Ödenecek Tazminat Göstergesi</u>
1	400.000
2	360.000
3	330.000
4	300.000
5	270.000
6	240.000"

MADDE 6- 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 77 nci maddesinin birinci fıkrasının dördüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

edilenlerden veya süresinde terhis edilmiş olsa bile yapılan tedaviye rağmen askerliğe elverişsiz hale gelecek şekilde sakatlanmış olanlardan, 5434 sayılı Kanun veya 5510 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmaması veya 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun gereğince tazminat ödenmemesi kaydıyla; ölenlerin dul ve yetimlerine 400.000 gösterge rakamının, sakatlananlara ise Vazife Malullüklerinin Nevileri ile Dereceleri Hakkında Nizamname hükümlerine göre tespit edilecek sakatlık derecelerine göre aşağıda belirlenen gösterge rakamlarının memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktar kadar, bir defaya mahsus olmak üzere tazminat ödenir. Ancak, söz konusu olayların gerçekleştiği tarihte bakaya, firar, izin tecavüzü, hava değişimi tecavüzünde bulunanlar ile kendini askerliğe yaramayacak hale getirmek ve askerlikten kurtulmak için hile kullanmak suçundan hüküm giyenlerin, suça konu eylemleri sonucu ölüm ve sakatlanma nedeniyle ve intihar sonucu meydana gelen ölüm ve sakatlanma olaylarında bu ödeme yapılmaz. Bu tazminattan damga vergisi dışında herhangi bir vergi ve kesinti yapılmaz ve bu tazminat haczedilemez. Tazminatın ödenmesine ilişkin usul ve esaslar İçişleri ve Milli Savunma Bakanlıkları tarafından müştereken hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.

<u>Sakatlık Derecesi</u>	<u>Ödenecek Tazminat Göstergesi</u>
1	400.000
2	360.000
3	330.000
4	300.000
5	270.000
6	240.000"

MADDE 7- 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 77 nci maddesinin birinci fıkrasının dördüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

“Yılda otuz günden fazla izin ile acemi eğitimi tamamlamamış bulunan yükümlülerden fevkalade özürleri olduğu anlaşılanlara izin verebilmek hakkı asgari alay ve eşidi komutanlığına (Deniz ve Hava Kuvvetleri ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığında eşidi) aittir.”

MADDE 7- 1111 sayılı Kanunun 79 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 79- Firar, izin veya hava değişimi tecavüzünde olan yükümlüler hakkında tanzim edilen suç dosyası, suçun oluşması için öngörülen sürelerin geçmesini müteakip, birlik veya kurum amirliklerince adli yönden bağlı bulunulan askeri mahkemenin teşkilatında kurulduğu kıta komutanlığı veya askeri kurum amirliğine derhal gönderilir. Hazırlanan suç dosyasında yükümlülerin kaçtıkları tarih ile üzerlerinde götürdükleri eşya ve teçhizat belirtilir. Yapılan bu işlemler ayrıca kayıtlı oldukları askerlik şubelerine bildirilir. Askerlik şubelerince yükümlülerin adreslerine bilgilendirme amaçlı yazı gönderilir.”

MADDE 8- 1111 sayılı Kanunun 80 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Firar, izin veya hava değişimi tecavüzünde olan yükümlülerden haklarında adli makamlarca çıkarılmış yakalama kararları olanlar, ele geçirilinceye kadar kolluk kuvvetlerince aranır. Yakalananlar hakkında ilgili adli makamın talimatı doğrultusunda işlem yapılır.

Haklarında adli makamlarca çıkarılmış yakalama kararı olmayanlardan kendiliğinden gelen ya da kolluk kuvvetleri tarafından askerlik şubelerine teslim edilenler, yol ve iâşe bedelleri ödenerek serbest olarak birlik ve kurumlarına sevk edilirler.

Terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevinden dolayı alıkonulan veya kaybolan er ve erbaşların yeniden birliklerine dönmeleri

(Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“Yılda otuz günden fazla izin ile acemi eğitimi tamamlamamış bulunan yükümlülerden fevkalade özürleri olduğu anlaşılanlara izin verebilmek hakkı asgari alay ve eşiti komutanlığına (Deniz ve Hava Kuvvetleri ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığında eşiti) aittir.”

MADDE 8- 1111 sayılı Kanunun 79 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 79- Firar, izin veya hava değişimi tecavüzünde olan yükümlüler hakkında tanzim edilen suç dosyası, suçun oluşması için öngörülen sürelerin geçmesini müteakip, birlik veya kurum amirliklerince adli yönden bağlı bulunulan askeri mahkemenin teşkilatında kurulduğu kıt’a komutanlığı veya askeri kurum amirliğine derhal gönderilir. Hazırlanan suç dosyasında yükümlülerin kaçtıkları tarih ile üzerlerinde götürdükleri eşya ve teçhizat belirtilir. Yapılan bu işlemler ayrıca kayıtlı oldukları askerlik şubelerine bildirilir. Askerlik şubelerince yükümlülerin adreslerine bilgilendirme amaçlı yazı gönderilir.”

MADDE 9- 1111 sayılı Kanunun 80 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Firar, izin veya hava değişimi tecavüzünde olan yükümlülerden haklarında adli makamlarca çıkarılmış yakalama kararları olanlar, ele geçirilinceye kadar kolluk kuvvetlerince aranır. Yakalananlar hakkında ilgili adli makamın talimatı doğrultusunda işlem yapılır.”

“Haklarında adli makamlarca çıkarılmış yakalama kararı olmayanlardan kendiliğinden gelen ya da kolluk kuvvetleri tarafından askerlik şubelerine teslim edilenler, yol ve iâşe bedelleri ödenerek serbest olarak birlik ve kurumlarına sevk edilirler.

Terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevinden dolayı alıkonulan veya kaybolan er ve erbaşların yeniden birliklerine dönmeleri

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

halinde durumları, mensup oldukları kuvvet komutanlıklarınca teşkil edilecek kurul tarafından incelenir. Kaçırılma veya kaybolma ile ilgili olarak kusurlu görülenler hakkında soruşturma dosyası tanzim edilerek yetkili makamlara intikal ettirilir. Kurul tarafından kusursuz görülenler ile haklarında kovuşturmaya yer olmadığı veya beraat kararı verilenlerin birliklerinden ayrı geçirdiği süreler hizmetten sayılır ve ödenmemiş özlük hakları ödenir.”

MADDE 9- 1111 sayılı Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 8- Bu Kanun kapsamında askerlik yükümlülüğünü yerine getirenlere; askerliğe sevk edildiği tarihten, askerlik hizmet süresinin bitiş tarihine kadar ölenler ile sakatlanma sebebiyle süresinden önce terhis edilenlerden veya süresinde terhis edilmiş olsa bile yapılan tedaviye rağmen askerliğe elverişsiz hale gelecek şekilde sakatlanmış olanlardan, 5434 sayılı Kanun veya 5510 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmaması veya 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun gereğince tazminat ödenmemesi kaydıyla; ölenlerin dul ve yetimlerine 400.000 gösterge rakamının, sakatlananlara ise Vazife Malullüklerinin Nevileri ile Dereceleri Hakkında Nizamname hükümlerine göre tespit edilecek sakatlık derecelerine göre aşağıda belirlenen gösterge rakamlarının memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktar kadar, bir defaya mahsus olmak üzere tazminat ödenir.

Ancak, söz konusu olayların gerçekleştiği tarihte bakaya, firar, izin tecavüzü, hava değişimi tecavüzünde bulunanlar ile kendini askerliğe yaramayacak hale getirmek ve askerlikten kurtulmak için hile kullanmak suçundan hüküm giyenlerin, suça konu eylemleri sonucu ölüm ve sakatlanma nedeniyle

(Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

halinde durumları, mensup oldukları kuvvet komutanlıklarınca teşkil edilecek kurul tarafından incelenir. Kaçırılma veya kaybolma ile ilgili olarak kusurlu görülenler hakkında soruşturma dosyası tanzim edilerek yetkili makamlara intikal ettirilir. Kurul tarafından kusursuz görülenler ile haklarında kovuşturmaya yer olmadığı veya beraat kararı verilenlerin birliklerinden ayrı geçirdiği süreler hizmetten sayılır ve ödenmemiş özlük hakları ödenir.”

MADDE 10- 1111 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 8- Bu Kanun kapsamında askerlik yükümlülüğünü yerine getirenlere; askerliğe sevk edildiği tarihten, askerlik hizmet süresinin bitiş tarihine kadar ölenler ile sakatlanma sebebiyle süresinden önce terhis edilenlerden veya süresinde terhis edilmiş olsa bile yapılan tedaviye rağmen askerliğe elverişsiz hale gelecek şekilde sakatlanmış olanlardan, 5434 sayılı Kanun veya 5510 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmaması veya 3/11/1980 tarih ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun gereğince tazminat ödenmemesi kaydıyla; ölenlerin dul ve yetimlerine 400.000 gösterge rakamının, sakatlananlara ise Vazife Malullüklerinin Nevileri ile Dereceleri Hakkında Nizamname hükümlerine göre tespit edilecek sakatlık derecelerine göre aşağıda belirlenen gösterge rakamlarının memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktar kadar, bir defaya mahsus olmak üzere tazminat ödenir.

Ancak, söz konusu olayların gerçekleştiği tarihte bakaya, firar, izin tecavüzü, hava değişimi tecavüzünde bulunanlar ile kendini askerliğe yaramayacak hale getirmek ve askerlikten kurtulmak için hile kullanmak suçundan hüküm giyenlerin, suça konu eylemleri sonucu ölüm ve sakatlanma nedeniyle ve intihar sonucu meydana gelen ölüm ve

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ve intihar sonucu meydana gelen ölüm ve sakatlanma olaylarında bu ödeme yapılmaz. Bu tazminattan damga vergisi dışında herhangi bir vergi ve kesinti yapılmaz ve bu tazminat haczedilemez. Tazminatın ödenmesine ilişkin usul ve esaslar İçişleri ve Milli Savunma Bakanlıkları tarafından müştereken hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.

Sakatlık Derecesi	Ödenecek Tazminat Göstergesi
1	400.000
2	360.000
3	330.000
4	300.000
5	270.000
6	240.000*

MADDE 10- 7/5/1947 tarihli ve 5044 sayılı Askerî Okullar Öğretmenleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (I) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“I- Meslek dersleri öğretmenleri, muvazzaf veya emekli askerî personelden;”

MADDE 11- 5044 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“II- Orta öğretim öğretmenliği şartlarını taşıyan, muvazzaf veya emekli askerî personelden veya sivillerden;”

(Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

sakatlanma olaylarında bu ödeme yapılmaz. Bu tazminattan damga vergisi dışında herhangi bir vergi ve kesinti yapılmaz ve bu tazminat haczedilemez. Tazminatın ödenmesine ilişkin usul ve esaslar İçişleri ve Milli Savunma bakanlıkları tarafından müştereken hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.

Sakatlık Derecesi	Ödenecek Tazminat Göstergesi
1	400.000
2	360.000
3	330.000
4	300.000
5	270.000
6	240.000*

MADDE 11- 1111 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 9- İlgili mevzuat hükümlerine uygun olarak alınmış bir diploma, sertifika veya ehliyet gibi belgelere sahip olan, bu kanun hükümlerine göre silah altına alınan ve askerlik yükümlülüğünü yerine getirmekte olan erbaş ve erler, özel kanunlarda belirtilen koşullara uyulması şartıyla, asgari alay komutanı ve eşiti komutanın onayı ile bu belgelerin kendilerine verdiği yetki kapsamındaki görevlerde çalıştırılabilir, mesleki hizmetlerin yürütülmesinde görevlendirilebilir.”

MADDE 12- 7/5/1947 tarihli ve 5044 sayılı Askerî Okullar Öğretmenleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (I) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“I- Meslek dersleri öğretmenleri, muvazzaf veya emekli askerî personelden;”

MADDE 13- 5044 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“II- Orta öğretim öğretmenliği şartlarını taşıyan, muvazzaf veya emekli askerî personelden veya sivillerden;”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 12- 5044 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Askerî okullar için 2 nci ve 3 üncü maddelerde yazılı şartları taşıyan öğretmen bulunmadığı takdirde, mütehassıs askerî personel ve mütehassıs diğer Devlet memurları, ek görevle, öğretmenliğe tayin olunurlar.”

MADDE 13- 5044 sayılı Kanunun 7 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 14- 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11 inci maddesinin (D) fıkrasının ikinci paragrafının altıncı cümlesinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığı ile İçişleri Bakanlığı” ibaresi “Bakanlar Kurulu” şeklinde, dokuzuncu cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu fıkra uyarınca görevlendirilen Türk Silahlı Kuvvetleri birliklerinin, bu fıkra kapsamındaki faaliyetleri, askerlik hizmet ve görevlerinden sayılır.”

MADDE 15- 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Askerlik: Harp sanatını öğrenmek ve yapmak mükellefiyetidir.”

MADDE 16- 211 sayılı Kanunun 35 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 35- Silahlı Kuvvetlerin vazifesi; yurt dışından gelecek tehdit ve tehlikelere karşı Türk vatanını savunmak, caydırıcılık sağlayacak şekilde askeri gücün muhafazasını ve güçlendirilmesini sağlamak, Türkiye Büyük Millet Meclisi kararıyla yurtdışında verilen görevleri yapmak ve uluslararası barışın sağlanmasına yardımcı olmaktır.”

MADDE 17- 211 sayılı Kanunun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları siyasi faaliyette bulunamaz.”

(Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 14- 5044 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Askerî okullar için 2 nci ve 3 üncü maddelerde yazılı şartları taşıyan öğretmen bulunmadığı takdirde, mütehassıs askerî personel ve mütehassıs diğer Devlet memurları, ek görevle, öğretmenliğe tayin olunurlar.”

MADDE 15- 5044 sayılı Kanunun 7 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 16- 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11 inci maddesinin (D) fıkrasının ikinci paragrafının altıncı cümlesinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığı ile İçişleri Bakanlığı” ibaresi “Bakanlar Kurulu” şeklinde, dokuzuncu cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu fıkra uyarınca görevlendirilen Türk Silahlı Kuvvetleri birliklerinin, bu fıkra kapsamındaki faaliyetleri, askerlik hizmet ve görevlerinden sayılır.”

MADDE 17- 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Askerlik: Harp sanatını öğrenmek ve yapmak mükellefiyetidir.”

MADDE 18- 211 sayılı Kanunun 35 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 35- Silahlı Kuvvetlerin vazifesi; yurt dışından gelecek tehdit ve tehlikelere karşı Türk vatanını savunmak, caydırıcılık sağlayacak şekilde askeri gücün muhafazasını ve güçlendirilmesini sağlamak, Türkiye Büyük Millet Meclisi kararıyla yurt dışında verilen görevleri yapmak ve uluslararası barışın sağlanmasına yardımcı olmaktır.”

MADDE 19- 211 sayılı Kanunun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları siyasi faaliyette bulunamaz.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 18- 23/2/1961 tarihli ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 3- Erler askerlik hizmetine girdikleri tarihten, erbaşlar ise terfi tarihlerini takip eden aybaşından itibaren harçlığa müstahak olurlar.”

MADDE 19- 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 926 sayılı Kanunun 145 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanun hükümlerine göre aylık almakta iken; esir veya harp gaibi olanlar yahut enterne edilenler ile terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevinden dolayı alıkonulan ya da kaybolanların ailelerine kanuni kesintiler dışında kalan maaşlarının tamamı ödenir. Bunların aileleri doğum-ölüm yardımı, tahsil bursu, lojman ve sağlık tesislerinden yararlanmaya devam ederler. Yapılan maaş ödemeleri, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından hak sahiplerine aylık bağlanması halinde, bu aylığın bağlandığı tarihten itibaren kesilir. Ancak bu aylığın başlangıç tarihine kadar yapılan ödemeler ilgililerden tahsil edilmez. Türk Medenî Kanununun gaipler hakkındaki hükümleri saklıdır.”

MADDE 20- 926 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 30- Bu Kanun hükümlerine göre aylık almakta iken; terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevinden dolayı alıkonulan ya da kaybolanların ailelerine 145 inci madde esaslarına göre aylık ödenir. Bunlardan sonradan dönenlerin durumları mensup oldukları kuvvet komutanlıklarınca teşkil edilecek kurul tarafından incelenir. Kaçırılma ile ilgili olarak kusurlu görülenler hakkında soruşturma dosyası tanzim edilerek yetkili makamlara intikal ettirilir. Bu kişilerin terfi ve diğer özlük işlemleri adli birimlerce verilecek karara göre düzenlenir.”

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 20- 23/2/1961 tarihli ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 3- Erler askerlik hizmetine girdikleri tarihten, erbaşlar ise terfi tarihlerini takip eden ay başından itibaren harçlığa müstahak olurlar.”

MADDE 21- 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 145 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanun hükümlerine göre aylık almakta iken; esir veya harp gaibi olanlar yahut enterne edilenler ile terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevinden dolayı alıkonulan ya da kaybolanların ailelerine kanuni kesintiler dışında kalan maaşlarının tamamı ödenir. Bunların aileleri doğum-ölüm yardımı, tahsil bursu, lojman ve sağlık tesislerinden yararlanmaya devam ederler. Yapılan maaş ödemeleri, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından hak sahiplerine aylık bağlanması halinde, bu aylığın bağlandığı tarihten itibaren kesilir. Ancak bu aylığın başlangıç tarihine kadar yapılan ödemeler ilgililerden tahsil edilmez. Türk Medenî Kanununun gaipler hakkındaki hükümleri saklıdır.”

MADDE 22- 926 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 30- Bu Kanun hükümlerine göre aylık almakta iken; terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevinden dolayı alıkonulan ya da kaybolanların ailelerine 145 inci madde esaslarına göre aylık ödenir. Bunlardan sonradan dönenlerin durumları mensup oldukları kuvvet komutanlıklarınca teşkil edilecek kurul tarafından incelenir. Kaçırılma ile ilgili olarak kusurlu görülenler hakkında soruşturma dosyası tanzim edilerek yetkili makamlara intikal ettirilir. Bu kişilerin terfi ve diğer özlük işlemleri adli birimlerce verilecek karara göre düzenlenir.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 21- 17/7/1972 tarihli ve 1612 sayılı Yüksek Askeri Şûranın Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 5 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yüksek Askeri Şûra kararları Cumhurbaşkanının onayı ile tekmül eder.”

MADDE 22- 18/12/1981 tarihli ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununa 32 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 32/A maddesi eklenmiştir.

“MADDE 32/A- Terörle mücadele kapsamında yürütülen operasyonlar nedeniyle, meskun mahal dışında, can ve mal güvenliğinin korunması bakımından girilmesinde sakınca bulunan yerlerde operasyonun devam ettiği süreyle sınırlı olmak üzere; Genelkurmay Başkanlığı veya İçişleri Bakanlığının göstereceği lüzum üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile askeri veya özel güvenlik bölgesi ilan edilebilir. Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde vali kararı ile onbeş güne kadar özel güvenlik bölgesi ilan edilebilir.

Bu suretle ilan edilen güvenlik bölgelerinin sınırları ile yasağın kapsamı, başlangıcı ve bitimi ilgili makamlar tarafından uygun araçlarla duyurulur. Bu bölgelere ilgili makamların izni olmadıkça girilemez.”

(Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 23- 926 sayılı Kanuna aşağıdaki ek geçici madde eklenmiştir.

“EK GEÇİCİ MADDE 91- 2 Eylül 1993 tarihinden önce astsubaylıktan subaylığa geçen ve bu Kanunun ek geçici 80 inci maddesi uyarınca binbaşılığa yükselenlerin ve halen görevde olanların yaş hadleri, bu Kanunun 32 nci maddesinde yer alan rütbelerinde en çok kalabilecekleri süreye bakılmaksızın, binbaşılığa 55, yarbaylıkta 56’dır.”

MADDE 24- 17/7/1972 tarihli ve 1612 sayılı Yüksek Askeri Şûranın Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 5 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yüksek Askeri Şûra kararları Cumhurbaşkanının onayı ile tekmül eder.”

MADDE 25- 18/12/1981 tarihli ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununa 32 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 32/A maddesi eklenmiştir.

“MADDE 32/A- Terörle mücadele kapsamında yürütülen operasyonlar nedeniyle, meskun mahal dışında, can ve mal güvenliğinin korunması bakımından girilmesinde sakınca bulunan yerlerde operasyonun devam ettiği süreyle sınırlı olmak üzere; Genelkurmay Başkanlığı veya İçişleri Bakanlığının göstereceği lüzum üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile askeri veya özel güvenlik bölgesi ilan edilebilir. Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde vali kararı ile onbeş güne kadar özel güvenlik bölgesi ilan edilebilir.

Bu suretle ilan edilen güvenlik bölgelerinin sınırları ile yasağın kapsamı, başlangıcı ve bitimi ilgili makamlar tarafından uygun araçlarla duyurulur. Bu bölgelere ilgili makamların izni olmadıkça girilemez.”

MADDE 26- 28/2/1982 tarihli ve 2629 sayılı Uçuş, Paraşüt, Denizaltı, Dalgıç ve Kurbağa Adam Hizmetleri Tazminat Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 23- 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 47 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Ulaştırma Bakanlığınca” ibaresi “Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce”, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan “Ulaştırma Bakanlığı” ibareleri “Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü” ve beşinci fıkrasında yer alan “Ulaştırma Bakanlığının” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığının veya Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün” şeklinde, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, ilgili kuruluşların da görüşlerini alarak havaalanları için yukarıda değinilen hususları kapsayan planları ve kuralları hazırlar ve yayımlar. Türk Silahlı Kuvvetlerine ait havaalanlarından sivil hava ulaşımına açık havaalanlarına ilişkin inşaat sınırlamalarına ait planların yapılması, yayımlanması, takip esasları ve sorumlu kuruluşlar Milli Savunma Bakanlığının görüşü alınarak Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca belirlenir.

Sivil hava ulaşımına açık olmayan yalnızca askeri kullanımda olan havaalanlarında ise Milli Savunma Bakanlığı, ilgili kuruluşların da görüşünü alarak bu havaalanları için yukarıda değinilen hususları kapsayan planları ve kuralları hazırlar ve yayımlar. Yeni yapılacak askeri havaalanları hakkında Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının görüşü alınır.”

MADDE 24- 24/10/1983 tarihli ve 2933 sayılı Madalya ve Nişanlar Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

“ı) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olup Sağlık ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfında bulunan görev ekibi personeline kıstas aylığın %50’si,”

MADDE 27- 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 47 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Ulaştırma Bakanlığınca” ibaresi “Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce”, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan “Ulaştırma Bakanlığı” ibareleri “Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü” ve beşinci fıkrasında yer alan “Ulaştırma Bakanlığının” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığının veya Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün” şeklinde, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, ilgili kuruluşların da görüşlerini alarak havaalanları için yukarıda değinilen hususları kapsayan planları ve kuralları hazırlar ve yayımlar. Türk Silahlı Kuvvetlerine ait havaalanlarından sivil hava ulaşımına açık havaalanlarına ilişkin inşaat sınırlamalarına ait planların yapılması, yayımlanması, takip esasları ve sorumlu kuruluşlar Milli Savunma Bakanlığının görüşü alınarak Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca belirlenir.

Sivil hava ulaşımına açık olmayan yalnızca askeri kullanımda olan havaalanlarında ise Milli Savunma Bakanlığı, ilgili kuruluşların da görüşünü alarak bu havaalanları için yukarıda değinilen hususları kapsayan planları ve kuralları hazırlar ve yayımlar. Yeni yapılacak askeri havaalanları hakkında Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının görüşü alınır.”

MADDE 28- 24/10/1983 tarihli ve 2933 sayılı Madalya ve Nişanlar Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

“Madalya ve nişanlar hak edenin ölmesi halinde, bu madalya ve nişanlar kendileri tarafından mirasçılarından birine bırakılmamış ise, en büyüklerinden başlamak üzere erkek çocuklarına, yoksa kız çocuklarına, çocukları yoksa babasına o da yoksa annesine, baba ve annenin boşanmış olduğu durumlarda çocuğun velayeti kimde ise ona, anne ve babanın olmadığı durumda eşine, eşinin de yokluğu halinde Medeni Kanun hükümlerine göre kanuni mirasçılarına intikal eder.”

MADDE 25- 17/11/1983 tarihli ve 2955 sayılı Gülhane Askeri Tıp Akademisi Kanununun 12 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanı Bilimsel Yardımcısı tabip tümgeneral/tümamiral veya tuğgeneral/tuğamiral olup, Askeri Tıp Fakültesi ile eğitim hastanelerinde ve Sağlık Bilimleri Enstitüsünde bilfiil görev yapan askeri tabip profesörler arasından, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunundaki usul ve esaslara göre atanır.

Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanı Bilimsel Yardımcısı, aynı zamanda Askeri Tıp Fakültesi dekanı olup, Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanına bilimsel faaliyetlerde yardım eder ve bu faaliyetlerin koordineli bir şekilde yürütülmesinden Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanına karşı sorumludur. Dekan, Fakültenin eğitim ve öğretim faaliyetlerinin plânlanmasını, programlanmasını ve uygulanmasını sağlar. Dekana çalışmalarında yardımcı olmak üzere; Dekanın önerisi alınarak, Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanının teklif edeceği dört öğretim üyesi arasından en çok iki dekan yardımcısı Genelkurmay Başkanlığınca atanır. Atamaya bağlı olarak dekan veya dekan yardımcılarında birisi, baştabiplik görevini de yürütür.”

(Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“Madalya ve nişanlar hak edenin ölmesi halinde, bu madalya ve nişanlar kendileri tarafından mirasçılarında birine bırakılmamış ise, en büyüklerinden başlamak üzere çocuklarına, çocukları yoksa babasına o da yoksa annesine, baba ve annenin boşanmış olduğu durumlarda çocuğun velayeti kimde ise ona, anne ve babanın olmadığı durumda eşine, eşinin de yokluğu halinde Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre kanuni mirasçılarında intikal eder.”

MADDE 29- 17/11/1983 tarihli ve 2955 sayılı Gülhane Askeri Tıp Akademisi Kanununun 12 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanı Bilimsel Yardımcısı tabip tümgeneral/tümamiral veya tuğgeneral/tuğamiral olup, Askeri Tıp Fakültesi ile eğitim hastanelerinde ve Sağlık Bilimleri Enstitüsünde bilfiil görev yapan askeri tabip profesörler arasından, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunundaki usul ve esaslara göre atanır.

Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanı Bilimsel Yardımcısı, aynı zamanda Askeri Tıp Fakültesi dekanı olup, Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanına bilimsel faaliyetlerde yardım eder ve bu faaliyetlerin koordineli bir şekilde yürütülmesinden Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanına karşı sorumludur. Dekan, Fakültenin eğitim ve öğretim faaliyetlerinin plânlanmasını, programlanmasını ve uygulanmasını sağlar. Dekana çalışmalarında yardımcı olmak üzere; Dekanın önerisi alınarak, Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanının teklif edeceği dört öğretim üyesi arasından en çok iki dekan yardımcısı Genelkurmay Başkanlığınca atanır. Atamaya bağlı olarak dekan veya dekan yardımcılarında birisi, baştabiplik görevini de yürütür.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 26- 2955 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “harp akademisi mezunu bir korgeneral veya koramiral olup,” ibaresi ile 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “, sağlık astsubay meslek yüksek okulu komutanı” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 30- 2955 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “harp akademisi mezunu bir korgeneral veya koramiral olup,” ibaresi ile 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “, sağlık astsubay meslek yüksek okulu komutanı” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 31- 2955 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “en kıdemli” ibaresi “rütbe ve kıdem bakımından üst olan” şeklinde değiştirilmiş, aynı maddenin dördüncü fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir. “Ancak, her terfi döneminde Ana Bilim Dalı Başkanlığında görevli asker profesörlerin rütbe ve kıdem durumları Genelkurmay Başkanlığı tarafından incelenir. Ana Bilim Dalı Başkanlığı kadrolarında yer alan veya daha önce Ana Bilim Dalından başka görevlere atanmış profesörlerden terfi ederek rütbe ve kıdem bakımından Ana Bilim Dalı Başkanının üstü olan asker profesör olması ve başka bir göreve atanmaması durumunda, Ana Bilim Dalı Başkanının görevi herhangi bir idari işleme gerek kalmaksızın 30 Ağustos itibarıyla sona erer. Bu kapsamda, Ana Bilim Dalı Başkanlığı görevi sona eren personel, Yüksek Bilim Konseyi kadrolarına veya Ana Bilim Dalı Başkanlığına atanan personelden boşalan kadroya atanır.”

MADDE 32- 2955 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “en kıdemli” ibaresi “rütbe ve kıdem bakımından üst olan” şeklinde değiştirilmiş, aynı maddenin beşinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir. “Ancak, her terfi döneminde Bilim Dalı Başkanlığında görevli asker profesörlerin rütbe ve kıdem durumları Genelkurmay Başkanlığı tarafından incelenir. Bilim Dalı Başkanlığı kadrolarında yer alan veya daha önce Bilim Dalından başka görevlere atanmış profesör-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 27- 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 4- Kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından hazırlanan ve Genelkurmay Başkanlığınca onaylanan veya uygun bulunan uzman onbaşı ve uzman çavuş kadrolarına göre, her yıl alınacak uzman erbaşlarla ilgili kadro görev yerleri, anılan komutanlıklar tarafından yayımlanarak duyurulur. İstekli olan ve yönetmelikle belirtilen niteliklere sahip;

a) Muvazzaflık hizmetini yapmakta olan çavuş, onbaşı ve erler ile bunlardan terhislerinin üzerinden üç yıldan fazla süre geçmemiş olanlar, müracaat yapılan yılın ocak ayının ilk günü itibarıyla yirmibeş yaşını bitirmemiş olmak şartıyla,

b) Sözleşmeli erbaş ve erlerden en az üç yıl görev yapmış, müteakip sözleşme süreleri içerisinde ve müracaat yapılan yılın Ocak ayının ilk günü itibarıyla yirmidokuz yaşını bitirmemiş olmak şartıyla,

istenilen belgelerle müracaat ederler. Bunlardan uygun görülenler yönetmelikte belirtilen esaslara göre çalıştırılırlar.”

MADDE 28- 3269 sayılı Kanunun 5 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Terörle mücadele sırasında veya bu görevlerinden dolayı alıkonulan ya da kaybolanların sözleşme süreleri, akıbeti açıklığa kavuşturulana

(Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

lerden terfi ederek rütbe ve kıdem bakımından Bilim Dalı Başkanının üstü olan asker profesör olması ve başka bir göreve atanmaması durumunda, Bilim Dalı Başkanının görevi herhangi bir idari işleme gerek kalmaksızın 30 Ağustos itibarıyla sona erer. Bu kapsamda, Bilim Dalı Başkanlığı görevi sona eren personel, Yüksek Bilim Konseyi kadrolarına veya Bilim Dalı Başkanlığına atanan personelden boşalan kadroya atanır.”

MADDE 33- 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 4- Kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından hazırlanan ve Genelkurmay Başkanlığınca onaylanan veya uygun bulunan uzman onbaşı ve uzman çavuş kadrolarına göre, her yıl alınacak uzman erbaşlarla ilgili kadro görev yerleri, anılan komutanlıklar tarafından yayımlanarak duyurulur. İstekli olan ve yönetmelikle belirtilen niteliklere sahip;

a) Muvazzaflık hizmetini yapmakta olan çavuş, onbaşı ve erler ile bunlardan terhislerinin üzerinden üç yıldan fazla süre geçmemiş olanlar, müracaat yapılan yılın ocak ayının ilk günü itibarıyla yirmibeş yaşını bitirmemiş olmak şartıyla,

b) Sözleşmeli erbaş ve erlerden en az üç yıl görev yapmış, müteakip sözleşme süreleri içerisinde ve müracaat yapılan yılın Ocak ayının ilk günü itibarıyla yirmidokuz yaşını bitirmemiş olmak şartıyla,

istenilen belgelerle müracaat ederler. Bunlardan uygun görülenler yönetmelikte belirtilen esaslara göre çalıştırılırlar.”

MADDE 34- 3269 sayılı Kanunun 5 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Terörle mücadele sırasında veya bu görevlerinden dolayı alıkonulan ya da kaybolanların sözleşme süreleri, akıbeti açıklığa kavuşturulana

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

kadar kuvvet komutanları, Jandarma Genel Komutanı veya Sahil Güvenlik Komutanının göstereceği lüzum üzerine, durumun devamı müddetince, Genelkurmay Başkanının onayı ile bu Kanunda belirtilen yaş haddini geçmemek üzere talebe bakılmaksızın uzatılabilir.”

MADDE 29- 3269 sayılı Kanunun 16 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Esir düşen, harp gaibi olan veya enterne edilenler ile terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevinden dolayı alıkonulan ya da kaybolan uzman erbaşlar hakkında 926 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.”

MADDE 30- 28/5/1988 tarihli ve 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanununun 17 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Esir düşen, harp gaibi olan veya enterne edilenler ile terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevinden dolayı alıkonulan ya da kaybolan uzman jandarmalar hakkında 926 sayılı Kanunun bu husustaki hükümleri uygulanır.”

MADDE 31- 13/6/2001 tarihli ve 4678 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasına “Sözleşme süreleri;” ibaresinden sonra gelmek üzere “terörle mücadele sırasında veya bu görevlerden dolayı alıkonulma ya da kaybolma hali ve” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 32- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (n) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“n) Erbaş ve erler ile askeri malzemelerin hava yoluyla taşıtılması için Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığından yapılacak hizmet alımları ile uluslararası mükellefiyetlerden doğan veya ulusal amaçlı; savunma, güvenlik, insani yardım gibi durumlarda ortaya çıkabilecek acil ihtiyaçların, süratli ve etkin bir biçimde temini amacıyla, önceden güvenceler alınmasına olanak sağlayan anlaşmalar veya sözleşmeler yapmak suretiyle mal ve hizmet alımları,”

(Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

kadar kuvvet komutanları, Jandarma Genel Komutanı veya Sahil Güvenlik Komutanının göstereceği lüzum üzerine, durumun devamı müddetince, Genelkurmay Başkanının onayı ile bu Kanunda belirtilen yaş haddini geçmemek üzere talebe bakılmaksızın uzatılabilir.”

MADDE 35- 3269 sayılı Kanunun 16 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Esir düşen, harp gaibi olan veya enterne edilenler ile terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevinden dolayı alıkonulan ya da kaybolan uzman erbaşlar hakkında 926 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.”

MADDE 36- 28/5/1988 tarihli ve 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanununun 17 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Esir düşen, harp gaibi olan veya enterne edilenler ile terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevinden dolayı alıkonulan ya da kaybolan uzman jandarmalar hakkında 926 sayılı Kanunun bu husustaki hükümleri uygulanır.”

MADDE 37- 13/6/2001 tarihli ve 4678 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasına “Sözleşme süreleri;” ibaresinden sonra gelmek üzere “terörle mücadele sırasında veya bu görevlerden dolayı alıkonulma ya da kaybolma hali ve” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 38- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (n) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“n) Erbaş ve erler ile askeri malzemelerin hava yoluyla taşıtılması için Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığından yapılacak hizmet alımları ile uluslararası mükellefiyetlerden doğan veya ulusal amaçlı; savunma, güvenlik, insani yardım gibi durumlarda ortaya çıkabilecek acil ihtiyaçların, süratli ve etkin bir biçimde temini amacıyla, önceden güvenceler alınmasına olanak sağlayan anlaşmalar veya sözleşmeler yapmak suretiyle mal ve hizmet alımları,”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 33- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinin sekizinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Milli Savunma Bakanlığınca işletilen askeri iş yerleri hariç olmak üzere, işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işler dışında asıl iş bölünerek alt işverenlere verilemez.”

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 39- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinin sekizinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Milli Savunma Bakanlığınca işletilen askeri iş yerleri hariç olmak üzere, işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işler dışında asıl iş bölünerek alt işverenlere verilemez.”

MADDE 40- 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kıt’a halinde ve bir kumanda altında hareket eden askeri birliklere mensup subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve erler ile sivil memur ve hizmetlilere yolda geçen süreler için yol masrafı ve yevmiye verilmez. Ancak intikal ettikleri yerde yeme ve konaklama ihtiyaçları karşılanmayanlara ilk doksan gün için tam, takip eden doksan gün için ½ oranında gündelik, yeme ve konaklama ihtiyaçlarından herhangi birisi karşılanmayanlara ise ilk doksan gün ½ oranında, takip eden doksan gün için ¼ oranında gündelik ödenir. 180 günü aşan görevlendirmeler için gündelik verilmez. Memuriyet mahalli dışında yurt içi limanlarda gemide geçirilen günler için yukarıdaki hükümlerden yararlanmayanlara sadece 90 gün için ¼ oranında gündelik ödenir. Bu madde kapsamında gündelik ödenenlere 33 üncü madde uyarınca ayrıca konaklama gideri ödenmez. Diğer taraftan bu hareket, kıt’anın daimi yer değiştirmesi veya diğer kuruluşa girmesi için olursa bunlara ayrıca aile ve yer değiştirme masrafı verilir.”

MADDE 41- 6245 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Birinci fıkradaki haller dışında, uluslararası mahiyetteki tatbikat ve manevralara katılmak, açık deniz eğitimi veya Türk Silahlı Kuvvetlerinin temsili gibi maksatlarla yabancı ülkelere gönderilecek askeri birliklerin (Deniz Kuvvetlerine ait gemilerle gidişte, denizde seyir halinde bulunan günler hariç, münhasıran

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 34- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 35- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

yabancı ülke limanlarında geçirilen günler için subay, astsubay, askeri öğrenci, sivil memur, uzman jandarma, uzman erbaş/er, sözleşmeli erbaş/er ve hizmetlilerin aylık derecelerine (Askeri öğrencilere teğmen rütbesine) göre yurt dışı gündeliği, yukarıda yazılı haller ile eğitim veya gemi, uçak, tank ve sair savaş araç ve gereci ve her türlü yedek parça ve ikmal maddesinin teslim ve tesellümü ve benzeri görevler için yabancı ülkelere birlik veya grup halinde veya münferiden gönderilecek erbaş ve erlere de teğmen yurt dışı gündeliğinin 1/3'ü, yurtdışından gemi tedariki için görevlendirilen erbaş ve erlere gemilerin tesellümünden itibaren yabancı ülke limanlarında geçirecekleri günler için teğmen yurtdışı gündeliğinin 1/5'i tutarında gündelik ödenir.”

MADDE 42- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 43- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı V.

S. Ergin

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı

Ö. Çelik

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

M. Güler

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

M. Z. Çağlayan

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu